

अर्थ

'अर्थ एव प्रधानः' इति कौटिल्यः अर्थमूलौ घर्मकामाविति । —कौटिलीय अर्थशास्त्र
संपादक—प्रो. वा. गो. काळे ★ सहसंपादक—श्री. वा. काळे

वर्ष ११

पुणे, बुधवार तारीख ५ सप्टेंबर, १९४५

अंक ३५

काळेज सेल्स असोसिएशन (मुंबई)

यांच्या हितचिंतकांस

आनंदाची बातमी

सदर असेसिएशन लिमिटेड कंपनीमध्ये रूपांतर होत असून तिचे अधिकृत भांडवल रु. १०,००,००० आहे व त्यापैकी तूर्त रु. ३,००,००० भांडवल विकण्यास हिंदुस्थान सरकारने परवानगी दिली आहे. त्या तीन लाख रुपये भांडवलापैकी असोसिएशनचे संस्थापक व त्यांची जेही मंडळी यांमध्ये जवळ जवळ रु. १,८०,००० भांडवल आगाऊ खपले गेले आहे.

भांडवल सुरक्षितपणे व किफायतशीरपणे गुंतविण्याचे आदर्श ठिकाण

—: अॅग्रिकल्चरल प्रॉडक्ट्स लिमिटेड :-

मॅनेजिंग एजंटस:—डब्ल्यु. डी. चितळे आणि कं.

रजिस्टर्ड ऑफिस—वेस्टर्न इंडिया हाऊस, सर फेरोजशहा मेथा रोड, कोट, मुंबई.

वाढत्या धंद्यासाठी कंपनी खालील दराने ठेवी स्वीकारते

ठेवी	मुदत वर्षे	३	४	५	६	७
	व्याजाचा दर	४	४॥	५	५॥	६

अधिक माहितीसाठी आजच वरील पत्त्यावर लिहा.

तयार कपड्यांचे
व्यापारी

महिंद्रकर ब्रदर्स

गिरगांव, मुंबई नं. ४
व बुधवार चौक, पुणे.

विविध माहिती

पोस्टांतील ठेवीत वाढ

पोस्ट ऑफिस सेव्हिंग्स बँकेंत १९४४-४५ मध्ये सातदारांनी एकूण ४३ कोटि, ७६ लक्ष रुपये ठेवले. ठेवीवरील व्याजाची रकम १ कोटि, २१ लक्ष रुपये झाली. २८ कोटि, ९४ लक्ष रुपये काढून घेण्यांत आले. अशा रितीने ठेवीची रकम १६ कोटि ३ लाखांनी वाढून वर्षाअखेर ती ८० कोटि, २७ लक्ष रुपये झाली. १९४२-४३ अखेर पोस्टांत ५२३ कोटि रुपयांच्या ठेवी होत्या. १९४३-४४ अखेर तत्सम आकडा ६४३ कोटि रुपये होता.

पोस्ट-तार खात्याचा नफा

हिंदी पोस्ट व तार खात्यास १९४३-४४ साली ९ कोटि, २ लक्ष रुपये नफा झाला, त्यापैकी ८ कोटि, ३६ लक्ष रुपये मध्यवर्ती हिशोबांत जमा झाले.

अमेरिकेंतून युरोपकडे कापड रवाना

अडीच कोटि गरजवंत लोकांना पुरेल इतकें कापड अमेरिका युरोपकडे व पूर्व आशियाकडे पाठविणार आहे. हिवाळ्यापूर्वी तें कापड लोकांच्या हातीं पडेल. ४ कोटि पौंड कापड अगोदरच जाऊन पोचलें आहे. युगोस्लाव्हियाला सर्वांत जास्त कापड मिळालें आहे. त्याचे खालोखाल फिलिपाइन्स, नेदरलँड्स, पोलंड, हेकोस्लोव्हाकिया, बेल्जम, फ्रान्स, ग्रीस, इटली, चीन व रशिया हे देश येतात.

प्रांतिक सरकारांची नवी कर्जे

तीन प्रांतांची सरकारें खालीलप्रमाणें ८३ कोटि रुपयांची कर्जे उभारणार आहेत:—

प्रांत	कर्जाची रकम (रु.)	व्याज	परतफेड
मद्रास	३ कोटि	३%	१९६०
पंजाब	३ कोटि	३%	१९६०
संयुक्तप्रांत	२३ कोटि	३%	१९६०

कर्जउभारणीच्या अटी अद्याप पक्क्या झालेल्या नाहींत.

टाटा आयर्न अँड स्टील कंपनी-दिक्खिडंड कायम

टाटा आयर्न अँड स्टील कं. लि.चा ३१ मार्च १९४५ अखेरच्या वर्षाच्या दिक्खिडंडचा दर ऑर्डिनरी शेअरवर २३ रु. व डिफर्ड शेअरवर १२९ रु. ८ आ. ९ पै (दोन्ही करमाफ) कायम ठेवण्याचें ढायरेक्टरांनी ठरविलें आहे.

दि सातारा जि. को. लँड मॉर्गेंज बँक, लि. कराड
फक्त सभासदांकरितां वार्षिक साधारण सभेची

नोटीस

या बँकेची दहावी वार्षिक साधारण सभा शनिवार ता. २२ सप्टेंबर १९४५ रोजी दुपारी ३ वाजतां मे. रावसाहेब कल्याणी यांचे कराड येथील नव्या इमारतीमध्ये भरणार आहे. त्यावेळीं बँकेचा सन १९४४-४५ सालचा अहवाल व ताळेबंद मंजूर करणें, ढायरेक्टरांची निवडणूक जाहीर करणें, पोटनियम डुरुस्ती, सन ४५-४६ सालचें अंदाजपत्रक मंजूर करणें वगैरे कामें केलीं जातील.

तरी सदरवेळीं सर्व सभासदांनी अगत्य घेण्याचें करावें अशी विनंति आहे.

कराड, } आपणापा नारायण कल्याणी
२२ ऑगस्ट १९४५ } चेअरमन

सिंधमध्ये सहकारी चळवळ अयशस्वी कां?

“सिंधमध्ये स्थायक सेडेगावें नसल्याकारणानें तेथें सहकारी चळवळ अयशस्वी झाली आहे. कित्येक गावांत सोसायट्या स्थापन होतात व त्या सहकारी बँकेकडून कर्ज घेतात आणि पांच सहा वर्षांत तीं गावेंच उठून जाऊन नाहींशी होतात. त्यामुळे कर्जाची वसुली अशक्यप्राय होते.”—सिंधमधील सहकारी चळवळीसंबंधी वरील उद्गार त्या प्रांताच्या रजिस्ट्रारनें नुकतेच काढले. जिल्हा बँकेपेवजीं तालुकानिहाय बँका स्थापन करून त्यांत सहकारी सोसायट्यांचा अंतर्भाव करण्याचा प्रयोग आतां तेथें केला जावयाचा आहे.

हिंदुस्थानांत ट्रॅक्टर तयार होणार ?

हिंदुस्थानांत खपविण्यासाठी एका स्वस्त प्रकारच्या ट्रॅक्टरसंबंधी चर्चा मि. हेन्री फोर्ड (ज्यूनियर) ह्यांचेबरोबर अमेरिकेंत श्री. अमृतलाल शेठ ह्यांनी केली. हिंदुस्थानांत पुरेसें पोलोद तयार करता येईल असें श्री. शेठ ह्यांनी सांगितलें, तेव्हां असे ट्रॅक्टर हिंदुस्थानांत बनविणें शक्य व इष्ट आहे असें मि. फोर्ड म्हणाले. दहा वेगवेगळीं कामें करण्याची सोय असणारा ट्रॅक्टर हिंदी शेतकऱ्यास २,५०० रुपयांस मिळू शकेल, असा अंदाज आहे. हिंदी शेतकऱ्यांस ट्रॅक्टरचें प्रात्याक्षिक दाखविण्यासाठी एक हिंदी इंजिनियर शिकवून तयार केला जात आहे, अशी अमेरिकेकडील बातमी आहे.

प्रांतिक सरकारें सुद्धोत्तर योजनांवर किती खर्च करणार ?

कांहीं प्रमुख प्रांतांच्या सुद्धोत्तर पंचवार्षिक योजनांच्या संकल्पित खर्चाचे आकडे खाली दिले आहेत:—

(आकडे कोटि रुपयांचे आहेत)

	भांडवली खर्च	चालू खर्च	एकूण
मुंबई	३९	७	४६
मद्रास	८७	४९	१३६
बिहार	१००	१९	११९
सं. प्रांत	८७	२७	११४
मध्य प्रांत-बऱ्हाड	२१	९	३०
सिंध	३५	१०	४५

सोलापूर येथें व्यापारी कॉलेज ?

महाराष्ट्र लिंगायत एज्युकेशन सोसायटीतर्फे सोलापूर येथें कॉमर्स कॉलेज उघडण्याच्या परवानगीसाठी मुंबई विश्वविद्यालयाकडे ता. २०-८-४५ रोजी अर्ज करण्यांत आला आहे.

पुणे सेंट्रल को-आपरेटिव्ह बँक लि. पुणे

नोटीस

पुणे सेंट्रल को-आपरेटिव्ह बँकेची वार्षिक साधारण सभा रविवार तारीख २३ सप्टेंबर १९४५ रोजी दुपारी ५-३० वाजतां पुणे येथें नूतन मराठी विद्यालयाचे असेंब्ली हॉलमध्ये भरणार असून त्यात अहवाल, ताळेबंद, नफा वांटणी, पोट नियम डुरुस्ती, तपासनीसांच्या याद्या, वगैरे विषयांचा विचार होईल. तसेंच पुढील सालासाठी बोर्ड ऑफ ढायरेक्टरस व हिशेब-तपासनीस यांची निवडणूक वरील इमारतींत त्याच दिवशीं सकाळी ९ ते १२-३० वाजेपर्यंत होईल. तरी बँकेच्या सभासदांनी अगत्य यावें अशी विनंति आहे.

लक्ष्मीरोड, पुणे शहर, } द. दि. चितळे,
तारीख ३१ ऑगस्ट १९४५. } मॅनेजिंग ढायरेक्टर.

अर्थ

वा. व. ४ व. (ट. स. माफ.) किरकोळ अं. २ आणे.

अमेरिकन उसनवारीच्या बंदीने उडवलेली खळबळ

नुकत्याच संपलेल्या महायुद्धांत निरनिराळ्या रणांगणांवर अमेरिकन राष्ट्राने लष्करी पराक्रम करून अंतिम विजयास महत्त्वाचा व निर्णायक हातभार लावला, एवढेच नव्हे तर इंग्लंड, रशिया व चीन ह्या स्वतःच्या बरोबरीने लढणाऱ्या राष्ट्रांस बहुमोल लढाऊ सामुग्री पुरवून युद्धक्षम केले. आपली अपार संपत्ती व उत्पादक शक्ती मित्रराष्ट्रांस ऐनवेळीं दूरदूरच्या आघाड्यांवर उपयोगी पडावी म्हणून अमेरिकेने त्यांस पुरवल्या जाणाऱ्या युद्धसामुग्रीची किंमत रोखीने दिली जाण्याचा आग्रह धरला नाही. अमेरिकेस पैसे मोजणे किंवा त्याचे कर्ज काढणे हा मामुली पद्धतीचा व्यवहार इंग्लंड व रशिया ह्यांस युद्धाच्या आणीबाणीच्या प्रसंगी अशक्य होता. यास्तव अमेरिकेने उसनवारीने माल पुरवून पुढे त्याचा ऐनजिनसी मोबदला सोयीने स्वीकारण्याच्या पद्धतीचा अंगिकार केला. युद्धाच्या काळापुरतीच ही खास व्यवस्था होती आणि ते संपतांच ती बंद करण्यांत आल्याचे अमेरिकेने जाहीर केले. तथापि, लढाया संपल्या तरी युद्धाने निर्माण केलेली आर्थिक परिस्थिति एकदम बदलत नाही आणि अमेरिकन मालाचा पुरवठा उसनवारीच्या पद्धतीने आणखी कांहीं काळपर्यंत होत रहाणे इंग्लंडच्या सोयीच्या दृष्टीने अगत्याचे होते. ह्याकारणाने उसनवारीबंदीच्या घोषणेमुळे ब्रिटिश मुत्सद्यांस जोराचा धक्का बसला आणि कांहींच अगाऊ सूचना न देतां अमेरिकेने केलेल्या एकतर्फी निर्णयाविरुद्ध इंग्लंडमध्ये मोठे काहूर उठले. उसनवारी बंद झाली तरी अमेरिकन मालाचा पुरवठा सर्वस्वी बंद होणार नसून त्याच्या व्यवहाराची निराळी व्यवस्था करावी लागेल ही गोष्ट अमेरिका व इंग्लंड ह्या दोन्ही देशांस स्पष्ट असली पाहिजे. ह्या बाबतीत वाटाघाटी करून प्रस्तुत प्रश्नाचा समाधानकारक निकाल लावण्यासाठी लॉर्ड हॅलिफॅक्स व लॉर्ड क्रीन्स अमेरिकेस तातडीने गेले आहेत. त्या राष्ट्रास तरी स्वतःची आर्थिक घडी पुन्हा नीट वसवणे प्राप्त आहे. अमेरिकेने कर्ज काढून इंग्लंडने ह्यापुढे तेथून माल न्यावा अशी व्यवस्था त्यांस सुचवण्यांत येत आहे आणि ब्रिटिश सरकारास ह्याच प्रकारची तडजोड मान्य करावी लागणार आहे. युद्धसमाप्तीनंतरहि मित्रराष्ट्रांचे हादिक सहकार्य चालू रहावे ह्या तत्त्वास तिने बाध येण्याचे कारण नाही.

तथापि, अमेरिकन कायद्यास अनुसरून प्रेसिडेंट ट्रूमन ह्यांनी उसनवारी बंद झाल्याची घोषणा करतांच इंग्लंडमध्ये विलक्षण खळबळ उडाली आणि तिची प्रतिक्रिया अमेरिकेकडे प्रतीत झाली. जगाला उधार माल देण्याचे धर्मादायाचे उदक अमेरिकेने सोडलेले नाही आणि युद्धाची निकड भागल्यावरहि स्वतःच्या फायद्यासाठी इंग्लंडने किंमत दिल्यावांचून अमेरिकन माल मिळवण्याची अपेक्षा करणे योग्य नव्हे अशी भाषा एका बाजूने उच्चारली गेली, तर अमेरिकेच्या बदलेल्या घोरणाचा वचपा काढण्याचे सामर्थ्य इंग्लंडमध्ये आहे हे त्या राष्ट्राने लक्षांत ठेवावे असे उत्तर उसच्या बाजूने देण्यांत आले. इंग्लंड व अमेरिका ह्यांचे आर्थिक संबंध परस्परांत इतके गुंतलेले आहेत की हे शाब्दिक वादळ शांत होऊन दोन्ही राष्ट्रांच्या परिस्थितीतल्या अडचणी लक्षांत घेतल्या

जाऊन त्यांचेमधून तडजोडीचा मार्ग काढण्याचे अगत्य जबाबदार ब्रिटिश व अमेरिकन मुत्सद्यांस पटले असल्याचे त्यांच्या उद्गारांवरून दिसून येते. इंग्लंडची निर्गतीपेक्षा आयात अधिक असल्याने आणि अन्न व कच्चा माल बाहेरून आणणे त्यास अपरिहार्य असल्यामुळे अमेरिकेच्या मालाचे देणे तात्काळ चुकते करणे त्या राष्ट्रास अशक्य आहे. उसनवारीची व्यवस्था कांहीं काळपर्यंत चालू रहाण्याची निकड इंग्लंडला ह्या कारणास्तवच भासत आहे. पण अमेरिकेने हजारो कोटी रुपये किंमतीचा माल आजवर उसना दिला असल्याकारणाने ह्यापुढे तसला व्यवहार चालू ठेवण्याचा ताण अमेरिकन आर्थिक घटनेस सहन होण्यासारखा नाही. इंग्लंडला हिंदुस्थान, इजिप्त वगैरे देशांचे पुष्कळ देणे झाले आहे आणि त्याची फेड अंशतः डॉलर्समध्ये व्हावी अशी त्यांची मागणी आहे. ती पुरी करण्याची अडचण अगोदरच इंग्लंडला भासत होती आणि आतां अमेरिकेच्या तसल्याच मागणीची भर पडत आहे हे त्या देशांत उडालेल्या खळबळीचे प्रमुख कारण आहे. ह्यां सर्व घडामोडींचा अनिष्ट परिणाम हिंदुस्थानच्या औद्योगिक परिस्थितिवर होण्याची भीति आहे. हिंदी स्टॉलिंग शिल्लकतून कांहीं भागाच्या बदल्यांत डॉलर्स देण्यांत यावे म्हणजे त्यांचा विनियोग औद्योगिकीकरणाच्या योजनेसाठी अमेरिकेत यंत्रसामुग्री खरीदण्यांत करता येईल अशी सूचना ब्रिटिश सरकारास करण्यांत आली असून तिचेसंबंधांत हिंदुस्थान सरकारचे प्रतिनिधी आणि हिंदी कारखानदार ह्यांनी बोलणी केली आहेत. हिंदू-अमेरिका व्यापारांत निघणारे डॉलर तरी ह्या देशास मिळण्यास वास्तविकपणाने अडचण असू नये आणि इंग्लंडने डॉलर्समध्ये कर्ज काढल्यास त्यांतूनहि कांहीं कोटींचे डॉलर्स ह्या देशास उपलब्ध केले जाणे अगत्याचे व न्याय्य आहे.

अमेरिकेची सैनिक हानि

युद्धास प्रारंभ झाल्यापासून मे, १९४५ अखेर मृत्यूमुळे व इतर कारणांनी अमेरिका १९,९८,००० सैनिकांस मुकली.

एक कोटी जपानी लोकांचा नाश

संयुक्त राष्ट्रांच्या बँकेकडून १,००,००,००० (एक कोटी) जपानी लोक मरण पावले, जसमी झाले अथवा परागंदा झाले.

सिंधमध्ये दोन नवीन धरणे

सिंधमध्ये आणखी दोन धरणे बांधण्याचा तेथील सरकारचा विचार आहे. त्यासाठी लागणारी यंत्रसामुग्री खरेदी करण्यासाठी एका खास इंजिनियरची अमेरिकेकडे रवानगी होणार आहे. नव्या दोन धरणांस एकूण सुमारे ३० कोटी रुपये खर्च येईल.

बँकेच्या उमेदवारांसाठी शिक्षणाची व्यवस्था

कित्येक नव्या बँका निघाल्या आहेत व बँकांच्या शाखांचे जाळे वाढत आहे. त्यांस लायक व तज्ज्ञ अधिकारी व नोकरवर्ग मिळणे कठीण जाते. ही अडचण दूर करण्यासाठी कानपूरच्या हिंदुस्थान कमर्शियल बँकेने उमेदवार शिकवून तयार करण्याची एक योजना आखली आहे. सुमारे ४,००० पदवीधरांनी उमेदवारीसाठी अर्ज केले आहेत त्यांतून बँक निवड करील.

पं. जवाहरलाल ह्यांची इस्पितळांची मागणी

हिंदुस्थानांत कित्येक ठिकाणी लष्करी उपयोगासाठी मोठाली इस्पितळे बांधण्यांत आलेली आहेत, तीं नष्ट न करता किंवा विकून न टाकता नागरिकांच्या उपयोगासाठी तीं स्वाधीन करण्यांत यावी, अशी विनंति लष्करी अधिकाऱ्यांना, विशेषतः अमेरिकन अधिकाऱ्यांना पं. जवाहरलाल नेहरू ह्यांनी केली आहे.

पुणे सेंट्रल को-ऑपरेटिव्ह बँक, लिमिटेड

१९४४-४५ च्या वार्षिक अहवालांतील महत्वाच्या बाबी

लेव्हतें भांडवल १ कोटि रुपयांवर : डिव्हिडंड ५३%

(१) पुणे जिल्ह्यांतील भिमथडी व इंदापूर तालुक्यांत काल-व्याखालीं अमलेल्या सोसायट्यांचा कारभार मुंबई प्रोव्हिन्शियल को-ऑपरेटिव्ह बँकेकडे होता. तो पुणे बँकेकडे वर्ग होऊन मिळण्याबाबत गेलीं कांहीं वर्षे या बँकेचा प्रयत्न चालू होता. यंदाचे सालीं सदर प्रयत्नांस यश मिळवितां आलें व सदर व्यवहार तारीख १-४-४५ पासून पुणे बँकेकडे वर्ग करण्यांत आला, ही बाब चालू सालचे अहवालांत प्रामुख्याने नमूद करण्यासारखी आहे. बारामती भागांतील सोसायट्या पुणे बँकेकडे आल्याने आतां जिल्ह्यांतील सर्व सहकारी सोसायट्या पुणे बँकेच्या कार्यक्षेत्रांत आल्या आहेत.

(२) अहवालाचे सालीं तारीख १-४-४५ रोजी बँकेने वरील घेतलेल्या क्षेत्राचे सोयीसाठीं बारामती व निरा या दोन ठिकाणीं नवीन शाखां उघडल्या. आतां बँकेच्या १० शाखा व १ उपशाखा मिळून ११ शाखा झाल्या आहेत.

(३) बँकेस जोडलेल्या सोसायट्यांची संख्या तारीख ३०-६-१९४५ अखेर ३५२ असून त्यापैकी शेतकी चालू २५३ व रद्द १६ आणि विंगरशेतकी चालू ७४ व रद्द ९ अशा आहेत. गतवर्षाचे हे आंकडे अनुक्रमे ३०७, २०८, २१, ७२ व ६ असे होते.

(४) चालू वर्षांत बँकेच्या विशेष प्रयत्नांमुळे १७ नवीन सोसायट्या स्थापन होऊं शकल्या.

(५) युद्धजन्यपरिस्थितीमुळे सेडेगांवांतील गरजू जनतेला लागणाऱ्या घान्याचें वांटप वैयक्तिक व्यापाऱ्यांपेवजीं सहकारी संस्थांमार्फत करण्याचें घोरण गतवर्षापासून अंमलांत येऊन त्या अन्वये आपल्या जिल्ह्यांतील ६३ सहकारी सोसायट्या व आपल्या बँकेच्या ४ शाखा हें काम करित आहेत. गतवर्षीं हें काम ४० सहकारी संस्थांकडे दिलें होतें. हें काम करणाऱ्या सहकारी सोसायट्यांस घान्य खरेदीसाठीं जरूर तें भांडवल पुरविण्याचें घोरण गतवर्षापासून बँकेनें अंमलांत आणलें आहे. अहवालाचे सालीं अशा सोसायट्यांना रु. ५०,४७५ क्रेडिट मंजूर केलें आहे. स्टॅटर्ड क्लॉथ, पेंड, नांगर, फाळ इत्यादींच्या विक्रीच्या प्रयत्नांमुळे कांहीं सोसायट्यांच्या कांहीं सभासदांच्या गरजा अल्पांशांनंच पुरवितां आल्या.

(६) बँकेच्या दैनंदिन खर्चाचें तिच्या लेव्हत्या भांडवलाशीं प्रमाण चालू सालीं शेकडा ०९ पडतें. गेले सालीं ते १०२ होतें.

(७) अहवालाचे सालीं बँकेस निव्वळ नफा रुपये ४३,२९६-१३-१ झाला आहे. भागीदारांस ५३% डिव्हिडंड सुचविण्यांत आलें आहे. लेव्हतें भांडवल १ कोटि रुपयांवर गेलें आहे.

सायकलींची आयात

आणखी दोन-तीन वर्षे तरी ब्रिटिश सायकलींची आयात युद्धपूर्वी इतकी होणार नाही. सध्या वरसाल १० ते १५ हजार सायकलींची आयात होते; युद्धपूर्वीची सरासरी १३ लक्ष सायकलींची आहे. चालू वर्षी सरकार २५ हजार सायकलींच्या आयातीस परवानगी देईल अशी अपेक्षा आहे.

पहिल्याच वर्षी करमाफ ६ टक्के डिव्हिडंड वाटलें!

ब्रिष्ठा कमर्शियल कंपनी लि.

मुख्य कचेरी : सरस्वती-विलास, लक्ष्मीरोड, पुणे २
मुदतीच्या ठेवी स्वीकारल्या जातील.

व्याजाचे दर :- एक वर्ष ४३%; तीन वर्षे ५%; पांच वर्षे ६%.

रु. पांचशेच्या सालीं रकम स्वीकारली जाणार नाही.

व्याज दर सहामाहीस दिलें जातें.

मॅनेजिंग एजंटस } मा. पं. सोमण, एम. ए.
श्री. वा. रानडे

डोक्यांतील उवा १ तासांत मारण्याचा आश्चर्यकारक शोध लायसाँफ

बाटली किंमत १ रु. ट. ख. निराळा

दोन वेळां उपयोग

दि मागोरफ केमिकल कं. लि.

— हिराबाग, पुणे २ —

स्फुट विचार

अमेरिकेचे मित्रराष्ट्रांस युद्धसामुग्रीचे सहाय

अमेरिकेने मित्रराष्ट्रांस उसनवारीने युद्धसामुग्री पुढली. त्या बदलचे ऋण त्यांस सोयीसोयीने फेडता यावे ह्या बेताने सवलती देण्याची आवश्यकता प्रेसिडेंट ट्रूमन ह्यांनी प्रतिपादिली असून ह्या संबंदांत घई किंवा चुका झाल्यास त्यांचे घोर परिणाम घनको राष्ट्रांस व सर्व जगासहि भोगावे लागतील असे म्हटले आहे. त्यांनी दिलेल्या माहितीवरून युद्धवर्षांचा व मित्रराष्ट्रांस केलेल्या सहायाचा केवढा प्रचंड बोजा अमेरिकेस उचलावा लागला आहे ह्याची कल्पना येते. त्या राष्ट्रांने आतांपर्यंत अठराव्या हजारा कोटी रुपये युद्धांप्रीत्यर्थ खर्चिले आहेत आणि ह्यापैकी सुमारे पंधरा टक्के रकम मित्रराष्ट्रांस लढाऊ सामुग्रीचा पुरवठा करण्यांत आला त्या खाती पडली आहे. तिचा आकडा अजमासे चवदा हजारा कोटी रुपये होतो. अमेरिकेनून उसनवार माल बाहेर पाठवण्यांत आला, त्यांतला बेचाळीस टक्के इंग्लंडला गेला, रशियाचा हिस्सा अठरावीस टक्के भरला; आफ्रिका व भूमध्य समुद्र ह्यांच्या क्षेत्रांत तेरा टक्के गेला आणि बारा टक्के पॅसिफिक व इतर आघाड्यांवर वांटण्यांत आला. सुमारे दोन हजारा कोटी रुपयांचा माल मित्रराष्ट्रांनी उलट अमेरिकेस पुरवठा आणि ह्या कार्यां इंग्लंडचेच सहाय मुख्यत्वेकरून झाले. जून, १९४५ अखेर अमेरिकेने हिंदुस्थानकडे उसनवारीने २०३ कोटी डॉलर्स किंमतीचा माल पाठविला, त्यांत दारूगोळ्यांचाच भरणा मुख्यतः होता. यंत्रसामुग्रीच्या स्वरूपांतहि अमेरिकेने मदत केली त्या कारणाने हिंदुस्थानांतील दारूगोळ्यांचे व इतर युद्धोपयोगी मालाचे उत्पादन वाढू शकले. लष्करी वसातु झीसाठी हिंदी दळणवळणाची व्यवस्था अपुरी पडू नये ह्याकरिता अमेरिकेने इंजने पुरविली. हिंदुस्थानाने ५२ कोटी डॉलर्सचा माल अमेरिकेस उलट पुरविला, त्यांत लष्करी पुरवठा, माल व इमारती ह्यांचा समावेश होतो. अमेरिकन लष्कराने हिंदुस्थानांत ३३ कोटी रुपयांचे ६३ कोटी पौंड अन्न साठे, तीहि बाब त्यांत येते.

शिलकी लढाऊ सामुग्रीची विल्हेवाट

युद्ध चालू असतांना त्यास आवश्यक असलेली अनेक जातींची सामुग्री अगाऊ एकत्र करून लागेल तेव्हा इच्छित स्थळी पाठवण्यांत येण्याकरिता तयार ठेवावी लागते. हे साठे सोयीच्या व सुरक्षित ठिकाणी केलेले असतात. जपान अपेक्षेपेक्षा लवकर शरण आल्याकारणाने त्याच्यावरील अखेरच्या स्वारीचे दृष्टीने लढाऊ सामानाचे मोठे साठे बनवण्यांत आले होते, ते आतां निरुपयोगी झाले आहेत आणि त्यांची योग्य विल्हेवाट लावण्याचा अवघड प्रश्न उपास्थित झाला आहे. पॅसिफिक महासागरांतील युद्धाचे हिंदुस्थान देश हे पुरवठ्याचे महत्त्वाचे मध्यवर्ती केंद्र झाले होते आणि हा शिलकी माल येथे विस्तृत प्रमाणांत सांचला असल्यास त्यांत आश्चर्य नाही. अमेरिकेच्या मालकीचा असा माल ह्या देशांत शिल्लक आहे आणि त्याचा निकाल लावण्याच्या योजना अमेरिकन अधिकारी आलीत आहेत. ह्या साठ्यांतली कांहीं सामुग्री पूर्व एशियांत दुसरीकडे हालवणे व कांहीं अमेरिकेस परत पाठवणे सोयीचे होईल. मालाचा एकूण पुरवठा, त्याचे बाजारभाव, त्याच्या कारखानदारांचे हितानहित, त्यास असलेली मागणी इत्यादि अनेक गोष्टी विविध सामुग्रीच्या विल्हेवाटीत लक्षांत घ्याव्या लागतील. बाजाराची घडी बिघडणार नाही आणि त्यांत गोंधळ उडणार नाही ह्याविषयी अर्थातच दक्षता बाळगणे आव-

श्यक होईल. लढाऊ उपयोगाचे नाना जातीचे जिन्नस लोकांच्या मामुली गरजा भागविण्यासाठी विक्रीस काढण्यांत येतील आणि त्यांची किंमत उरवणे व ते बाजारांत जिरवणे हे काम बरेच अवघड आहे. हिंदुस्थान सरकारासहि शिलकी लढाऊ मालाची व्यवस्था बेताचाताने करावी लागणार असून त्याविषयीच्या योजनांचा विचार मार्गेच चालू झालेला आहे. अमेरिकेचा दारूगोळ्याचा प्रचंड साठा हिंदुस्थानांत आहे त्याचा निकाल कसा करावयाचा ह्याचे कोडे त्या देशाच्या अधिकाऱ्यांस पडले असल्याचे प्रसिद्ध झाले आहे. ह्या स्फोटक मालाचा शांततेच्या काळांत कांहीं उपयोग नाही आणि त्याची किंमत अल्प प्रमाणांतहि हाती येण्याचा संभव नाही. एवढेच नव्हे तर त्याचा नाश करून टाकणे हेहि सोपे नाही. "समुद्रास्तुयंतु" हाच एक उपाय ह्या बाबतींत योजणे शक्य आहे असे जबाबदार तज्ज्ञांचे मत आहे. पण इतर उपयुक्त मालाची गोष्ट वेगळी असून त्यांची विल्हेवाट राष्ट्रीय हिताच्या व लोकांच्या सोयीच्या दृष्टीने करण्यांत आली पाहिजे. म्हणजेच राष्ट्रीय खर्चात बचत होऊन आर्थिक पुनर्घटनेस थोडेबहुत सहाय दिल्याचे श्रेय मिळेल.

श्री. मुरारजी वैद्य ह्यांच्या सूचना

शिलकी लढाऊ सामुग्रीच्या विल्हेवाटीच्या प्रश्नावर असोसिएशन ऑफ इंडस्ट्रीज, मुंबई ह्या संस्थेचे अध्यक्ष श्री. मुरारजी एम. वैद्य ह्यांनी असोसिएशनच्या तिमाही सभेत व्यक्त केलेल्या विचारांकडे लक्ष वेधणे युक्त होईल. हिंदुस्थानांत हिंदुस्थान सरकार, ब्रिटिश सरकार व अमेरिकन सरकार अशी तीन देशांची सरकारे ह्या प्रश्नाशी निगडित आहेत. हिंदी व्यापारी व कारखानदार वर्गास विश्वासांत घेऊन त्यांचा सद्दा विचारण्यांत आला नाही, अशी श्री. वैद्य ह्यांनी तक्रार केली. सामुग्रीची विल्हेवाट लावतांना योग्य ती दक्षता बाळगली नाही व योजना आखली नाही तर गेल्या महायुद्धाचे अखेरस आलेल्या अनुभवाची पुनरावृत्ति व्हावयाची, असा इशारा त्यांनी दिला. जपानशी युद्ध संपुष्टांत आल्याकारणाने हिंदी कारखानदारांची लष्करी कामाची फत्राटे बंद झाली असून त्यांस चालू काम बंद करून एकाएकी नागरीकांच्या उपयोगी मालाचे उत्पादन सुरू करावे लागणार आहे. हा बदल थोडा त्रासदायक झाल्याविना राहणार नाही. कित्येक कारखानदारांना वेगळ्या प्रकारचा कच्चा माल वापरावा लागेल, परंतु तो मिळविणे आज सोपे नाही. ह्या प्रश्नाचा सरकारने व कारखानदारांनी तातडीने विचार करावा असे श्री. वैद्य ह्यांनी सुचविले. आगबोटिने पुरेसा माल आयात होऊ लागण्यास वेळ लागेल, तेव्हा कारखानदारांना देशांतच मिळेल तो कच्चा माल शक्य तेवढा सुधारून वापरावा लागेल, असेही ते म्हणाले. मशीन दूनसारखी कितीतरी यंत्रसामुग्री रिकामी पडेल ती हिंदी कारखानदारांस उपलब्ध व्हावी म्हणजे आज त्यांची पडत असलेली तूट नाहीशी होईल, अशीहि त्यांनी सूचना केली.

युद्धकाळातील औद्योगिक प्रगतीस खोडा

हिंदी उद्योगपतींचे शिष्टमंडळ ग्रेट ब्रिटनमधून आतां परत आले आहे. त्यांतील प्रमुख सभासद, श्री. टाटा व श्री. श्राॅफ, ह्यांनी काराचास उतरल्यावर मुलाखतीमध्ये हिंदी युद्धकालीन उद्योगधंद्यांविषयी काढलेले उद्गार उद्बोधक आहेत. ते म्हणाले:— "युद्धकाळांत हिंदुस्थानांतील कारखान्यांत पुष्कळ वाढ झाली त्याचा हिंदुस्थानास पुढेहि फायदा मिळेल, ही कल्पना प्रमत्त ठरली आहे. ब्रिटिश साम्राज्यांतील इतर देशांच्या औद्योगिक प्रगतीशी तुलना केली, तर हिंदी उद्योगधंद्यांच्या वाढीस खोडाच बसलेला आढळून येईल. साम्राज्याच्या युद्धप्रयत्नास मदत देण्याच्या नावाखाली ब्रिटिश साम्राज्यांतील इतर देशांम अनेक तऱ्हेची यंत्रसामुग्री उपलब्ध करून देण्यांत आली, तिचा फायदा त्यांस पुढेहि मिळत राहील." हिंदुस्थानांतील औद्योगिक प्रगतीस युद्धकाळांतहि सरकारचे धोरण पोषक नव्हते, ह्या लोकांच्या तक्रारीस बरील विधानाने पुष्टी मिळाली आहे.

भोर संस्थानांतील औद्योगिक प्रगति

भोरच्या अधिपतींचे माषण

“भोर संस्थानची औद्योगिक प्रगति व्हावी म्हणून आम्ही कांहीं कारखानदारांना सवलती देऊन संस्थानांत कारखाने काढण्यास प्रोत्साहन दिले. त्याप्रमाणे सध्या भोर नजीक भोर ट्रेडिंग कंपनी, धी पारेख पेपर मिल्स, राजा रघुनाथराव मिल्स, लक्ष्मी टेक्सटाईल मिल्स वगैरे कारखाने सुरू झाले आहेत. या कारख्यांत भोर संस्थानांतील कांहीं प्रजाजनास कामधंदा मिळून त्यांचे पोटापाण्याचा प्रश्न या महोगीतच्या काळांत सुटला आहे. शिवाय संस्थानची औद्योगिक प्रगती होत आहे हे पाहून समाधान वाटत आहे.

“मुंबई सरकारने खडकवासला व वीर येथील धरणे वाढविण्याच्या योजना हाती घेण्याचे ठरविले आहे. या योजना हाती घेतल्याने संस्थानची बरचिशी सुपीक जमीने पाण्यांत जाऊन संस्थानचे बरेच नुकसान होण्याचा संभव आहे. औद्योगिक दृष्ट्या फायदाही होणेचा बराच संभव आहे. याबाबत दरबार व मुंबई सरकार यांचे दरम्यान पत्रव्यवहार व वाटाघाटी चालू आहेत. संस्थानचे व प्रजाजनांचे नुकसान होऊ नये म्हणून दरबार शक्य ती खबरदारी घेत आहे.”

पॉंच

(१) श्रीकरुणेश्वर प्रासादिक परस्पर सहाय्यकारी पतपेढी लि., मुंबई:—३० जून १९४५ अखेरचा रिपोर्ट.

(२) माटें ता. को. सु. युनियन लि.—३० जून १९४५ अखेरचा रिपोर्ट.

(३) मध्यवर्ती ग्रामसेवा मंडळ, मुंबई:—१९४४ चा सहावा वार्षिक रिपोर्ट.

(४) नगर डि. अर्बन से. को. बँक लि:—३० जून, १९४५ अखेरचा रिपोर्ट.

(५) सांगली स्टेट सॅ. को. बँक लि:—३० जून, १९४५ अखेरचा रिपोर्ट.

(६) अर्बन को. बँक लि. सांगली:—३० जून, १९४५ अखेरचा रिपोर्ट.

(७) लक्ष्मी को. बँक लि. सोलापूर:—३० जून, १९४५ अखेरचा रिपोर्ट.

आवाजाचा ३३३ लक्ष रुपयांचा विमा

हॉलिवुडची गायिका मिस रोज स्टीव्हन्स हिने लंडनच्या लॉइड्सकडे आपल्या आवाजाचा ३३३ लक्ष रुपयांचा विमा उतरला आहे. कांहीं काळापुरते तिला गातां आले नाही, तर लॉइड्सकडून तिला दर आठवड्यास १०,००० रुपये मिळतील आणि वर्षभर गळा बसला तर पॉलिसीची सवंद रकम मिळेल.

अकरा नातवंदांच्या स्त्रीचा विक्रम

भृणालिनी घोष ह्या ११ नातवंदे असलेल्या बंगाली विदुषीने पाटणा विश्वविद्यालयाच्या एम्. ए. च्या परीक्षेतील बंगाली भाषा विषयांत पहिला नंबर मिळविला आहे. नात मॅट्रिकला बसली, त्याच वर्षी आजी बी. ए. झाली.

महारोगी

ब्रिटिश साम्राज्यांत २०,००,००० महारोगी आहेत. हिंदुस्थानातील अस्सल महारोग्यांपैकी २% सुद्धां रोग्यांची स्वतंत्र बाजूस ठेवण्याची आज व्यवस्था नाही.

तु
म
च्या
पै
शा
चा

यो
ग्य
मो
ब
द
ला

व्ही. पी. बेडेकर
आणि सन्स लि.
मुंबई.
मसाल्याचे
व्यापारी
पुणे एजंट:—
द. ना. हेजीब

‘अर्थ’ ग्रन्थमाला.

- १ बँका आणि त्यांचे व्यवहार
- २ हिंदुस्थानची रिझर्व्ह बँक
- ३ व्यापारी उलाढाली.
- ४ सहकार

Asha

सुंदर व रसिक स्त्रियांची निवड

आशा

सौंदर्य साधनें

विक्रीसंघटनेचा व्याप
पेशावर ते मद्रुरा व केंद्रा ते
कलकत्त्यापर्यंत पसरला आहे.

(स्वतःचे डेपो : मुंबई-गोवा-बंगलोर-दिल्ली)

वरील माल तयार करणाऱ्या महाराष्ट्रीय शास्त्रज्ञांचा कारखाना

दि आयडिअल इन्स्टिट्यूट

४५, प्रिंसेस स्ट्रीट, मुंबई २.

कारखान्याच्या वाढीसाठी ठेवी घेणे आहेत.

नोगी आणि कं. मुंबई ४

मुंबई शेअर बाजार

(वि. म. लिमये आणि मं. यांजकहून)

वर्ग पुस्तकें बंद

टाटा स्टील २५-८-४५ ते २२-९-४५

बीचे ड्राईंग ३१-८-४५ ते १४-९-४५

कोहिनूर १-९-४५ ते १७-९-४५

व्याज-वजा (xd)

कोहिनूर रु. ९ सं. दि. १९-९-४५

डाईंग रु. २५ दि. २७-९-४५

टाटा स्टील रु. १२९-८-९ } १-१०-४५
रु. २३-०-० }

१९४४ मधील चढउतार	दिलेल्या व्याज + संश्लिष्ट S-अंतिम	व्याज केंद्र मिळते	कंपनीचे नांव	मूल रु.	सोमवार दि. २७/९/४५	मंगळवार २८/९/४५	बुधवार २९/९/४५	गुरुवार-शुक्रवार ३०/९/४५ ३१-८-४५	शनिवार १/१०/४५
२३१५; १९१६	१२९-८-९	ऑगस्ट	टाटा डिफंड्स	३०	२९८३-१२	२२३६-४	२२५६-४		२२५६-४
४३५; ३६९	२३-०-०	ऑगस्ट	टाटा आर्डीनरी	७५	४०७-८	४१७-०	४२०-८		४२२-०
२२०१; १६९५	२५-०-०	मार्च-सप्टे.	बॉम्बे ड्राईंग	२५०	१९५८-१२	१९६२-८	१९७०-०		१९६७-८
७६५; ५३३	९-०-०	मार्च-सप्टे.	कोहिनूर	१००	५७६-०	५८४-०	५९६-०		५९६-०
६५३; ४७५	२२-०-०	मे	स्वदेशी	१००	५२१-०	५३३-०	५४०-८		५४३-०
४९८; ३६१	६-०-०	नोव्हें.-एप्रिल	नागपुर	१००	३६५-०	३६८-८	३७२-८		३७१-०
३७७; २६५	१५-०-०	एप्रिल	फिनले	१००	२७८-०	२८२-०	२८९-८		२८०-८
३९४; २८२	९-०-०	ऑक्टो.-एप्रिल	गोकाक	१००	२८९-०	२९३-०	२९३-०		२९४-०
३०५; २१८	१२-०-०	S जाने.-जुलै	सिंफ्लेक्स	५०	२८७-०	२८८-०	२९०-८		२९०-०
५-१०-६; ३-६	०-४-०	मार्च	अपोलो	२	३-१४-०	४-०-३	४-०-३		३-१५-६
२१-१४; १३-४-६	०-१५-०	मे	इंडि. यु. ऑर्डि.	१०	१३-९-०	१३-१२-०	१३-१३-०		१३-१२-०
४-९; २-७	०-३-०	मे	डिफंड्स	१	२-११-६	२-१२-३	२-१२-६		२-१३-६
७२७०; ६३०	३५-०-०	ऑगस्ट	इंदूर माळवा	१००	६४५-०	६५७-८	६६१-४		६५७-८
२५४; २१६	७-०-०	जानेवारी	असो. सीमेंट	१००	२०८-१२	२१०-०	२११-०		२१०-८
२५९; २१९	९-०-०	जानेवारी	बिलापुर शुगर	५०	२१५-०	२१५-०	२१४-८		२१५-०
५७५; ३७६	७-८-०	डिसेंबर	बॉम्बे बर्मा	१२५	५५२-८	५५७-८	५६०-०		५५०-०
३८; २९-२	१-४-०	जानेवारी	शिंदिया स्टीम	१५	३६-२	३६-९	३६-११		३६-९
			३ ३/४ रोसे	१००	१०१-६	१०१-८	१०१-१०		११०-११-०

शनिवार दि. १-९-४५ चे भाव

३% गव्हर्नमेंट लॉन्स	बँका	वीज कंपन्या	संकीर्ण
१९४६ १०२-७-०	बरोडा १४३-८	आंध्रा व्हॅली १८२१-४	अलकोक ४०७-८
१९५१-५४ १०१-८-०	सेंट्रल ८३-४	बॉम्बे ट्रेड १४६-०	बीचे स्टीम ५९०-८
१९५७ १००-१०-०	इंडिया १८७-८	टाटा हायड्रो २०३-०	न्यू इंडिया ८५-८
१९६३-६५ ९९-२-०	इंपी २१९७-८	टाटा पॉवर १८४०-०	शिवराजपुर ५१-०
१९६६-६८ ९८-८-०	५६५-०		टाटा केमिकल १८-१४
	रिझर्व्ह १३७-०		टाटा ऑईल ६९-१२
	यूनियन ८-१०-०		

सोमवार, मंगळवार दि. ३ नि ४ सप्टेंबरला पारशी नूतन वर्षानिमित्त बाजार बंद होता.

शुक्रवार दि. ७-९-४५ पासून ११ सप्टेंबर ४५ पर्यंत मुद्र्यानिमित्त बाजार बंद आहे.

उच्च सहकारी शिक्षणाची व्यवस्था

उच्च सहकारी शिक्षणाची मुंबई व पुणे येथे सोय मुंबई प्रांतिक सहकारी इन्स्टिट्यूटने केली असून दोन्ही ठिकाणच्या वर्गांत सायंकाळी कॉलेजांतील प्राध्यापक व सहकारी पुढारी ह्यांची व्याख्याने होतात. प्रत्येक ठिकाणच्या वर्गांत प्रत्येकी ५० विद्यार्थी (सहकारी संस्थांतील नोकर व कॉलेजांतील विद्यार्थी) दाखल झालेले आहेत. पुणे येथील वर्ग बृहन्महाराष्ट्र कॉलेज ऑफ कॉमर्समध्ये भरतो. एप्रिल, १९४६ मध्ये डिप्लोमाची परीक्षा घेण्यांत येईल. इन्स्टिट्यूटच्या ह्या उपक्रमास उत्साहजनक पाठिंबा मिळाला आहे, ही समाधानाची गोष्ट आहे.

कोयनेलच्या २५ पट स्वस्त 'टोटॅकिन'

कोयनेलचाच गुण असणारे परंतु त्यापेक्षा पुष्कळच स्वस्त असलेले एक औषध अमेरिकन लष्करी तज्ज्ञांनी शोधून काढले आहे. त्याचे नाव "टोटॅकिन" असे आहे. कोयनेलप्रमाणे टोटॅकिन हेहि सिंकोनाच्या झाडापासून निघते. एक वेळ घेण्याच्या शुद्ध कोयनेलच्या डोसाला ४ ३/४ आणि पडतात व अॅट्रिनला २ ३/४ आणि सर्वच येतो; टोटॅकिनची २ पै किंमत पडेल!

एक लक्ष रुपयेपर्यंत भांडवल उभारणीस परवानगी अनावश्यक

नवीन लिमिटेड कंपनी काढायच्या असल्यास, एक हजार रुपयांवरील भांडवलाच्या कंपनीचे स्थापनेस सरकारी परवानगी पाहिजे असे दोन वर्षांपूर्वी हिंदुस्थान सरकारने ठरविले. एक हजार रुपयांची मर्यादा वाढवून आता ती एक लक्ष रुपयांची करण्यांत आली आहे. शेअर अर्जाबरोबर यावयाची प्रवेश फी किंवा वाढावा ह्यांचा समावेश ह्या एक लक्ष रुपयांतच होतो.

कपाशीच्या लागवडीत ३०% घट

हिंदुस्थानांतील १९४४-४५ मधील कपाशीची लागवड त्यापूर्वीच्या वर्षाच्या मानाने ३०% कमी असून उत्पादन ३३% कमी होईल असा सरकारी अंदाज आहे. लागवडीचा अंदाज १,४८,०३,००० एकर असून उत्पादनाचा अंदाज ३५,४३,००० गाठी आहे.

औषधांच्या किंमती उतरणार

कित्येक औषधांच्या नियंत्रित किंमती उतरविण्यांत आल्या आहेत, त्या १ ऑक्टोबरपासून अंमलांत येतील.

इनकॅंडीसंट लॅम्स मॅन्युफॅक्चरिंग कंपनी, लिमिटेड

३७६ शुक्रवार, पुणे २

सरकारी सप्लाय खात्याची गॅस बत्त्यांची मोठी
ऑर्डर पुरी करण्याचें कार्य चालू आहे.

नवीन शेअर विक्रीस सरकारी मान्यता मिळाली
असून विक्री सुरू आहे.

ठेवी स्वीकारल्या जातात

दराबद्दल चौकशी करा

पु. ग. मराठे

मॅनेजिंग डायरेक्टर

Consent of the Central Government has been obtained to this issue under Defence of India-Rule 94-A. It must be distinctly understood that in giving this consent, the Government of India do not take any responsibility for the financial soundness of any schemes or for the correctness of any of the statements made or opinions expressed with regard to them,

दि बँक ऑफ महाराष्ट्र, लि.

(शेड्यूल्ड बँक)

हेड ऑफिस-पुणे शहर.

एकूण खेळते भांडवल रु. १,२५,००,०००

विक्रीस काढलेलें नवीन भांडवल रु. ५,००,०००

(प्रत्येकी रु. ५० च्या १०,००० भागांत विभागलेलें).

वरील शेअर्स ता. ६-७-४५ रोजी बँकेच्या रजिस्टरवर असलेल्या शेअर-होल्डरांना त्यांच्या प्रत्येक जुन्या ४ शेअर्सना १ नवा शेअर याप्रमाणें रु. ५ वाढीने देऊं केले आहेत. पहिल्या शेअर-होल्डरांनी घेऊन उरलेले शेअर्स इतरांना तेवढ्याच वाढीने (रु. ५/-) देण्यांत येतील. अर्ज पाठविण्याची शेवटची तारीख १५/९/१९४५ ही आहे.

सी. व्ही. जोग,
मॅनेजर.

महाराष्ट्रांत लेखी गॅरंटी देणारे

पहिले व फक्त १ च

गोल्ड मॅटेरिअल्स व मराठी बळणाचे स्पेशॅलिस्ट

पेन्टर वेडेकर, ए. जी.,

बुधवार चौक, पुणे २ (सिटी)

बाहेरगांवांची कामे रेल्वे, मोटार अगर पोस्टानें पाठवूं.

— : साठे बिस्कटे : —

ऑरेंज व श्रूसवरी

आतां स्थानिक ग्राहकांस अल्प प्रमाणांत मिळूं लागलीं. युद्धसमाप्ती झाली असल्याकारणानें परगांवांचे ग्राहकांसहि हळू हळू मिळूं शकतील.

—साठे बिस्कट कं., पुणे २

न्यू इंडिया इंडस्ट्रीज लि.

(Approved Re-treaders and Approved Contractors)

२६ लॅमिंग्टन नॉर्थ, मुंबई ११.

महाराष्ट्रांतिल रबरचा प्रमुख कारखाना

★ गिरणीचे रोलर्स

★ रबरी हातमोजे

★ छापखान्यांचे रोलर्स

★ रीमोल्ड टायर्स

★ रबरी वॉशर्स

★ सॉलिड व्हील्स

व इतर रबरी माल तयार होतो.

पु. ग. मराठे

मॅनेजिंग डायरेक्टर.